

Fjellhaug
internasjonale
Høgskole

Studieplan for

Årsstudium i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudium

(60 studiepoeng)

Våren 2021

FJELLHAUG INTERNASJONALE HØGSKOLE

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Innledning.....	3
1.2. Grunnlag for oppnåelse av årsstudium i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudium.....	3
2. Opptak.....	3
2.1 Opptak.....	3
2.2 Opptakskrav	3
2.3 Pris.....	3
3. Studiets hovedmålsetting.....	3
3.1 Studiets hovedmålsetting.....	3
3.2 Hva kvalifiserer studiet til?.....	4
4 Kvalifikasjoner for studier på lavere grads nivå	4
5. Studiets faglige profil.....	5
5.1 Studieåret	5
5.2 Undervisningsspråk	5
5.3 Leksjoner og pensummengde	5
5.4 Evaluerings- og vurderingsformer	5
5.5 Arbeidskrav.....	6
6. Studiets pedagogiske profil	6
7. Studieprogrammets oppbygning.....	6
8. Kvalitetssikring av studiet.....	8
9. Emnebeskrivelser	9
KRLE1001N Hellige skrifter – religion, tekst og tolkning.....	9
RLE1002N Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp./ECTS)	12
RLE1003N Kristen tro, etikk og livstolkning (10 stp./ECTS).....	16
RLE1004N Verdensreligionene (10 stp./ECTS)	19
RLE1006N Livssyn og KRLE-didaktikk (10 stp/ECTS).....	22
RLE1008N Etikk i religionene og nyreligiøsitet (10 stp/ECTS).....	25

1. Innledning

1.1 Innledning

Studieplanen for årsstudium i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudium tar utgangspunkt i følgende dokumenter: «Lov om universiteter og høyskoler» (2005), «Forskrift om grader og yrkesutdanninger» (2005), «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole» (2014).

Årsstudium i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudium er godkjent av Fjellhaug Internasjonale Høgskoles styre 24. januar 2018, FIH 6/18.

1.2. Grunnlag for oppnåelse av årsstudium i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudium

Årsstudiet i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudium oppnås på grunnlag av eksamener av til sammen 60 studiepoengs omfang og har en normert studietid på ett (1) år. Det er også mulig å ta studieprogrammet på deltid.

2. Opptak

2.1 Opptak

Søknad om opptak skjer gjennom Samordna Opptak. Ved søknad via Samordna opptak gjelder de nasjonalt fastsatte søknadsfristene.

2.2 Opptakskrav

Opptakskravet er enten generell studiekompetanse (GENS) eller realkompetanse etter gjeldende regler.

For nærmere bestemmelser om opptak og opptakskrav henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole» (2014) som er tilgjengelig på høgskolens hjemmesider.

2.3 Pris

Se høgskolens hjemmesider.

3. Studiets hovedmålsetting

3.1 Studiets hovedmålsetting

Årsstudium i kristendom, religion, livssyn og etikk er et ettårig studium som gir en grunnleggende innføring i kristendom, religions- og livssynskunnskap og filosofi og etikk. Gjennom kunnskap om religionenes tro, historie og praksis vil studentene få kunnskap om hvilken betydning og plass religion, livssyn og etikk har i samfunnet.

3.2 Hva kvalifiserer studiet til?

Årsstudium i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudium gir økt forståelse for de ulike verdensreligionene og livssyn som finnes innenfor det norske samfunnet. Med nødvendig tilleggstudium kan studiet være en del av grunnlaget for å kvalifisere til undervisning i kristendom, religion, livssyn og etikk i grunnskolen og videregående opplæring.

Årsstudiet kan også kvalifisere til både frivillig og lønnet arbeid i ulike typer organisasjoner der religion og livssyn står sentralt.

Årsstudiet i kristendom, religion, livssyn og etikk – nettstudier kvalifiserer også til videre studier innenfor KRLE og kristendomskunnskap.

4 Kvalifikasjoner for studier på lavere grads nivå

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap:	Ferdigheter:	Generell kompetanse:
<ul style="list-style-type: none"> - har kunnskap om hellige skrifter i kristendommen, jødedommen og islam. - har kunnskap om kristendommens historie, utbredelse og den kristne kirkes tros- og livstolkning - har kunnskap om de store verdensreligionene med utgangspunkt i deres historiske utvikling, lære og praktiske funksjon - har kunnskap om ulike livssyn og særtrekk ved nyreligiøsiteten - har kunnskap om ulike etiske modeller - har kunnskap om religions- og kulturbegrepet og om hvilke følger det flerkulturelle samfunnet får for religionens plass i samfunnet - har kunnskap om KRLE-fagets mål ut fra gjeldende læreplan og videre ha kunnskap om ulike	<ul style="list-style-type: none"> - kan utarbeide undervisningsopplegg i KRLE-faget med utgangspunkt i gjeldende læreplan - kan formidle sentralt fagstoff om religioner, livssyn og etikk slik at det belyser en problemstilling - kan reflektere over sitt eget faglige arbeid og justere dette under veiledning - kan anvende ulike hermeneutiske metoder og verktøy til å lese og sammenligne religiøse tekster - har evne til å møte mennesker med ulike religiøse eller teologiske oppfatninger med kunnskap og respekt - kan drøfte utfordringer som det flerkulturelle og flerreligiøse samfunnet medfører og kunne bidra	<ul style="list-style-type: none"> - kan skrive fagoppgaver på høyere nivå innenfor rammen av 1. syklus - har evne til å bidra og utvikle ulike former for dialog i religiøse og etiske spørsmål - kan bidra til utvikling av god praksis innenfor fagområdet ut fra faglige forutsetninger og innsikt i yrkesetiske problemstillinger - behersker relevante faglige verktøy, teknikker og arbeidsformer og har nødvendig digital kompetanse

didaktiske prinsipper og modeller for KRLE-undervisningen i norsk skole	til konstruktiv dialog mellom ulike religioner og kulturer
- har kunnskap om relevante yrkesetiske problemstillinger knyttet til KRLE-faget og undervisning i religioner og sekulære livssyn i et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn	

5. Studiets faglige profil

5.1 Studieåret

Studieåret er på 40 uker og er delt i to semestre. Høstsemesteret varer fra august til desember, mens vårsemesteret varer fra januar til mai.

Studiets omfang på 60 studiepoeng (ECTS) tilsvarer 1500-1800 arbeidstimer dersom man tar studiet på heltid over ett år. Det innebærer at hvert emne har et omfang på 250-300 arbeidstimer. Inkludert i disse timene er arbeidet med nettleksjonene, arbeidskravene, lesing av pensum og eksamen.

For et emne på 10 stp. kan en normalfordeling se slik ut:

Læringsaktiviteter	48 timer
Selvstudium	140 timer
Eksamensforberedelse og gjennomføring	78 timer
Til sammen:	266 timer

5.2 Undervisningspråk

Norsk. Noe av innholdet i nettleksjonene kan være på et annet nordisk språk eller engelsk.

5.3 Leksjoner og pensummengde

Det er i hvert emne angitt antall nettleksjoner som skal gjennomføres. Dette stiller krav til at man som student kan planlegge og tilrettelegge egen arbeidstid.

I emner av 10 studiepoengs omfang er lesepensumet mellom 770-800 sider. En del av pensum vil være på engelsk og krever derfor gode leseferdigheter i engelsk.

5.4 Evaluerings- og vurderingsformer

Hvert enkelt emne har en selvstendig evalueringsform.

I de fleste emnene er avsluttende eksamen en digital hjemmeeksamen. I emnet RLE1006N blir det gitt en prosjektoppgave over hele semesteret og i RLE1008N er det muntlig eksamen.

Høgskolen benytter en gradert karakterskala fra A til F, der A er beste og E er dårligste ståkarakter. FIH har utviklet nivåspesifikke karakterbeskrivelser for institusjonen. Disse er tilgjengelige på Høgskolens læringsplattform for studenter og ansatte.

For mer informasjon om vurderingsuttrykk og eksamen osv. henvises det til «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole» (2014).

5.5 Arbeidskrav

De fleste emner har et gitt antall arbeidskrav. Det kan være korte flervalgstester og/eller innsendingsoppgaver. Alt dette skjer på nett. Disse må bestås før avsluttende eksamen. Det gis én (1) ny sjanse dersom studenten ikke klarer et arbeidskrav på første forsøk. Hvis studenten ikke klarer å få godkjent arbeidskravene, må arbeidskravene gjennomføres neste gang emnet tilbys ordinært. Frist for å betvile vurderingen av arbeidskrav er en uke etter at resultatet er publisert. Enkelte arbeidskrav forutsetter samarbeid med medstudenter. Innleveringsfrist for arbeidskravene kunngjøres ved studiestart, men de må være godkjente innen to uker før eksamensdato.

I emner der det er arbeidskrav for å få gå opp til eksamen, har gjennomførte arbeidskrav en gyldighet på tre år, forutsatt at læringsmålene i emnet består uendret. Dette gjelder ikke tilstedeværelseskravet og utkast i emner med valg mellom prosessorientert eksamen og kausureksamen uten arbeidskrav

6. Studiets pedagogiske profil

Nettstudiet er lagt opp etter en student-læremateriell-modell. Det betyr at nettleksjonene legger vekt på å tilrettelegge for at studenten kan møte lærestoffet på en strukturert måte som gjør at man kan følge den logiske progresjonen i emnet. Vi tilstreber å ha god struktur i emnerommet med virkemidler som er tilpasset det enkelte emnet.

Arbeidet med lærestoffet skjer på FIHs læringsplattform. Nettleksjonene inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger for hver nettleksjon.

Hvert emne har en nettlærer og en nettlærerassistent som er tilgjengelig for faglige spørsmål og som vil gi tilbakemelding og vurdering av arbeidskravene. Normalt er nettlærerassistenten førsteleddet i kommunikasjonen med nettstudentene.

Nettstudenten har i læringsplattformen tilgang til digitale verktøy for å kommunisere med medstudenter og finne noen å jobbe sammen med. Skolen oppfordrer til studentsamarbeid.

I og med at det er et nettstudium, er det en forutsetning at studenten er fortrolig med internetttbruk: navigering i nettleser, bruk av diskusjonsforum, opp- og nedlasting av filer.

7. Studieprogrammets oppbygning

Studieprogrammet består av seks emner som til sammen utgjør 60 studiepoeng og som er definert på 1000-nivå:

KRLE1001N	Hellige skrifter – religion, tekst og tolkning (10 stp.)
RLE1002N	Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp.)
RLE1003N	Kristen tro, etikk og livstolkning (10 stp.)
RLE1004N	Verdensreligionene (10 stp.)
RLE1006N	Livssyn og KRLE-didaktikk (10 stp.)
RLE1008N	Etikk i religionene og nyreligiøsitet

Emnene tilbys samtidig med at de tilsvarende emnene undervises i det ordinære studieprogrammet. Studiet kan også tas på deltid.

2. semester, vår	RLE1003N Kristen tro, etikk og livstolkning (10 stp.)	RLE1004N Verdensreligionene (10 stp.)	RLE1006N Livssyn og KRLE-didaktikk (10 Stp.)
1. semester, høst	KRLE1001N Hellige skrifter – religion, tekst og tolkning (10 stp.)	RLE1008N Etikk i religionene og nyreligiøsitet (10 stp.)	RLE1002N Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp.)

Dersom man tar studiet på deltid over to år, vil fordelingen av emner bli slik at studenten det ene høstsemesteret tar to emner og det andre høstsemesteret ett emne. Fordelingen er den samme om våren. Studenter står fritt til å velge denne fordelingen selv, men må velge blant de emnene som tilbys det enkelte semesteret.

4. semester, vår		Våremne (10 stp.)	Våremne (10 stp.)
3. semester, høst		Høstemne (10 stp.)	Høstemne (10 stp.)
2. semester, vår	Våremne (10 stp.)	Våremne (10 stp.)	
1. semester, høst	Høstemne (10 stp.)	Høstemne (10 stp.)	

Et forslag til en mulig (og naturlig) progresjon er:

4. semester, vår	RLE1003N (10 stp.)	RLE1006N (10 stp.)
3. semester, høst		RLE1008N (10 stp.)
2. semester, vår	RLE1004N (10 stp.)	
1. semester, høst	KRLE1001N (10 stp.)	RLE1002N (10 stp.)

8. Kvalitetssikring av studiet

Studiets kvalitet, innhold, gjennomføring og videreutvikling blir ivaretatt av høgskolens kvalitetssikringssystem. Studiekvaliteten og studieprogrammene evalueres etter fastsatte sykluser. Studentene involveres i dette og vil regelmessig bli bedt om å foreta evalueringer av enkeltemner. Dessuten evalueres den generelle studiekvaliteten gjennom en årlig studiekvalitetsundersøkelse. Resultatene og hovedfunnene ved både emneevalueringene og studiekvalitetsundersøkelsen blir behandlet i de aktuelle rådene innenfor kvalitetssikringssystemet. For mer informasjon om høgskolens kvalitetssikringssystem henvises det til «Kvalitetssystem for Fjellhaug Internasjonale Høgskole» som er tilgjengelig i skolens LMS.

9. Emnebeskrivelser

KRLE1001N Hellige skrifter – religion, tekst og tolkning

Emnekode	KRLE1001N
Emnenavn	Hellige skrifter – religion, tekst og tolkning
Emnenavn nynorsk	Heilage skrifter – religion, tekst og tolking
Emnenavn engelsk	Holy Writings – Religion, Text and Interpretation
Studiepoeng	10
Nivå	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester	Høst
Emneansvarlig	Førsteamanuensis Håkon S. Pedersen
Obligatorisk forkunnskaper	Ingen
Anbefalte forkunnskaper	Ingen
Tilbys som enkeltemne	Ja
Studiepoengreduksjon	
Hjelpemiddeliste ved eksamen	Alle
Gjelder fra	Høst 2020

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for sentrale spørsmål knyttet til tilblivelse og overlevering av Den jødiske bibel, Den kristne bibel og Koranen som hellige skrifter og deres plass og rolle i henholdsvis jødedom, kristendom og islam
- gi relevante eksempler på Den jødiske og Den kristne bibels innflytelse på vestlig språk, kultur og idehistorie, og Koranens innflytelse på arabisk språk, kultur og idehistorie
- gjøre rede for ulike måter å lese og fortolke hellige skrifter på
- sammenligne og gjøre rede for likheter og ulikheter mellom utvalgte tekster i Den jødiske bibel/Den kristne bibel og Koranen
- gjøre rede for viktige epoker og begivenheter i Israels historie og for sosiale, politiske og religiøse forhold i Jesu samtid
- gjøre rede for karakteristiske trekk ved Den kristne bibels tekstsjangre og skriftgrupper og for sentrale spørsmål knyttet til de ulike bøkens tilblivelse og innhold
- gjøre rede for hovedinnholdet i urhistorie-, patriark-, eksodus- og Sinai-fortellingene i 1 og 2 Mosebok
- gjøre rede for hovedinnholdet i fortellingene om Jesu fødsel, død og oppstandelse i evangeliene, om Kristi himmelfart, pinsefesten og om Paulus' omvendelse og første misjonsreise i Apostlenes gjerninger
- gjøre rede for spørsmål om forholdet mellom evangeliens Jesus og den historiske Jesus
- gjøre rede for spørsmål om Paulus som apostel, misjonær, brevskriver og teolog

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- identifisere ulike teorier om tilblivelsen og overleveringen av Den jødiske bibel, Den kristne bibel og Koranen som hellige skrifter
- identifisere og reflektere kritisk over ulike syn på de hellige skriftenes plass og rolle i sine respektive tilhørende religioner
- gi sakssvarende sammenfatninger av fortellinger i Den jødiske og Den kristne bibel som danner grunnlag for sentrale høytider i jødedom og kristendom
- sammenligne utvalgte tekster fra Den jødiske bibel/Den kristne bibel og Koranen

Emnets innhold:

Emnet består av fire hovedkomponenter. For det første gis det en grunnleggende innføring i fenomenet «hellige skrifter». Fokuset vil være på Den jødiske bibel, Den kristne bibel og Koranen. I den forbindelse vil ulike teorier om deres tilblivelse og overlevering, deres plass og rolle i jødedom, kristendom og islam og deres innflytelse på språk, kultur og idehistorie, bli presentert og diskutert. For det andre gis det en kort innføring i tolkningshistorien til de hellige skriftene. For det tredje fokuseres det på å lese utvalgte tekster fra de hellige skriftene med sikte på å kunne presentere sakssvarende sammenfatninger og sammenligne tekster. Til sist gis det en særlig innføring i Den kristne bibels tekstsjangre og skriftgrupper og i grunnleggende problemstillinger ved dens ulike bøkernes tilblivelse og innhold. I denne forbindelse vil vi på en særlig måte se nærmere på de to store karakterene i Det nye testamentet, Jesus og Paulus.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videopptak av forelesninger.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved semesterstart.

Arbeidskrav

For kunne gå opp til eksamen må studenten ha fått godkjent følgende arbeidskrav to uker før eksamensdato:

1. Få godkjent fire innsendingsoppgaver som hver er på 500 ord
2. Lage tre filmer/lydspor på 4-6 minutter hver hvor du:
  - a. Presenterer hovedinnholdet i/gjenforteller utvalgte fortellinger fra Den jødiske/Det gamle testamentet
  - b. Presenterer hovedinnholdet i/gjenforteller utvalgte fortellinger fra Det nye testamentet
  - c. Presenterer en sammenligning av utvalgte tekster fra Den jødiske bibel/Det gamle testamentet og Koranen

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Omfang
Hjemmeeksamen	6	timer	Inntil 2000 ord

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Litteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

Primærlitteratur

Bibelen: Den Hellige Skrift. Det Norske Bibelselskap, 2011.

Koranen. Tilrettelagt i oversettelse av Einar Berg, med innledende essay av Kari Vogt. Verdens hellige skrifter. De norske bokklubbene, 2000.

Sekundærlitteratur

*Barton, John (2019): *A History of the Bible: The Story of the World's Most Influential Book.* London: Viking, 1-13, 215-263, 409-435.

Lodahl, Michael (2010): *Claiming Abraham: Reading the Bible and the Qura'n Side by Side.* Grand Rapids, MI: Brazos, 1-24, 45-64, 79-98, 113-126, 149-170.

*Motzki, Harald (2006): "Alternative Accounts of the Qur'ān's Formation" i *The Cambridge Companion to the Qur'ān.* Edited by Jane Dammen McAuliffe. Cambridge: Cambridge University Press, 59-78

*Knysh, Alexander (2006): "Multiple Areas of Influence" i *The Cambridge Companion to the Qur'ān.* Edited by Jane Dammen McAuliffe. Cambridge: Cambridge University Press, 211-234

Saeed, Abdullah (2008): *The Qur'an: An Introduction.* London: Routledge, 1-60, 83-96, 193-233.

Sødal, Helje Kringlebotn (red.) (2004): *Kristendommen I: Bibelen.* Kristiansand: Høyskoleforlaget.

RLE1002N Kirkehistorie og konfesjonskunnskap (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1002N
Emnenavn:	Kirkehistorie og konfesjonskunnskap
Emnenavn nynorsk:	Kyrkjehistorie og konfesjonskunnskap
Emnenavn engelsk:	Introduction to Church History and Christian Churches
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Emneansvarlig:	Se Canvas
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1002 10 stp. mot KRL102 10 stp. mot BMM1002
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for sentrale utviklingslinjer i kirkens historie fra oldkirken og til i dag
- gjøre rede for sentrale utviklingslinjer i norsk kirkehistorie fra kristningstiden og frem til vår egen tid
- gjøre rede for historien, utbredelsen og teologiske særtrekk ved de ortodokse kirker, den romersk-katolske kirken, de lutherske kirker, baptismen, metodismen, Frelsesarmeen, Syvendedags Adventistkirken, Misjonskirken Norge og pinsebevegelsen
- gjøre rede for teoretiske perspektiver på undervisning i kirkehistorie og konfesjonskunnskap i norsk skole

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om kristendommens historie og ulike kirkesamfunn og fremstille dette på en sakssvarende måte
- planlegge og gjennomføre undervisning om kristendommens historie og ulike kristne kirkesamfunn i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnets mål er å gi en grunnleggende innføring i kirkens historie fra oldkirken og frem til nyere tid. Gjennom forelesninger og studier av oversiktslitteratur og kildetekster skal studenten få kunnskap om den kristne kirkes historie og den kristne tros ytringsformer i ulike epoker. Selv om hovedvekten ligger på europeisk kirkehistorie, vil kurset også gi en presentasjon av kirkens historie i andre

verdensdelar. Emnet gir vidare en innføring i norsk kirkehistorie fra kristningsperioden og frem til nyere tid. Det gis også en introduksjon til ulike kristne kirkesamfunn som er representert i Norge.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at ca. 50 % av tiden går til allmenn kirkehistorie, ca. 25 % av tiden går til norsk eller dansk kirkehistorie og ca. 25 % av tiden går til konfesjonskunnskap.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved semesterstart.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav to uker før eksamensdato:

- Få godkjent to innsendingsoppgaver som hver er på 1000 ord.

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

Global kirkehistorie:

*Astås, Reidar (1994): *Kirke i vekst og virke. Allmenn og norsk kirkehistorie*. Oslo: Gyldendal Forlag, ss. 133-165.

Hägg, Henny Fiskå (2007): *Oldkirken. Kristendommen i Romerriket 30-395*. Bergen: Fagbokforlaget, ss. 9-106.

Michaelsen, Ottar M. (2007): *Kristendommen i middelalderen*. Bergen: Fagbokforlaget, ss. 9-102.

*Tobiassen, Tormod og Grøm, Ragnar og Selvik, Torstein (1994): *Kyrkjespør og kyrkjespør. Hovedtrekk frå kyrkjehistoria*. Oslo: Det Norske Samlaget, ss. 134-150.

Norsk kirkehistorie:

Oftestad, Bernt T. og Rasmussen, Tarald og Schumacher, Jan (2005): *Norsk kirkehistorie*. 3. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Konfesjonskunnskap:

Tjørhom, Ola (red.) (2017): *Kirkesamfunn i Norge. Innføring i kirkekunnskap*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, ss. 57-250, 273-310, 335-347.

Kompendium med kildetekster:

**Norsk Salmebok 2013. For kirke og hjem.* Stavanger: Eide Forlag. Følgende salmer er pensum:

- Folkefrelsar, til oss kom
- Jeg synger julekvad
- Kom, Hellig Ånd med skapermakt
- Alene Gud i himmerik
- Nå fryd deg, kristne menighet
- Herre Gud, ditt dyre navn og ære
- Som den gyldne sol frembryter
- Mitt hjerte alltid vanker
- Påskemorgen slukker sorgen
- Blott en dag
- Eg har ei tenesta stor for Gud
- Hvilken venn vi har i Jesus
- Himmelske Far, du har skapt oss
- Dine hender er fulle av blomster

*De tolv apostlers lære (Didache), i: Baasland, Ernst og Hvalvik, Reidar (red.) (1984): *De apostoliske fedre. I norsk oversettelse med innledning og noter.* Oslo: Luther forlag, ss. 17-35.

**Den apostoliske trosbekjennelsen*, i: *Norsk Salmebok 2013. For kirke og hjem.* Stavanger: Eide Forlag, ss. 1143

**Den nikenske trosbekjennelsen*, i: *Norsk Salmebok 2013. For kirke og hjem.* Stavanger: Eide Forlag, ss. 1144-1145

*Benedikt av Nursias klosterregel, i: *Klosterliv i Vesten. Augustins – Benedikts regel.* Oversatt av med innledning av Erik Gunnes. Aschehoug, 1986, ss. 55-68.

*Brev om pavemakten fra pave Innocens III fra 1198, i: Astås, Reidar (1968): *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie.* Oslo, Fabritius & Sønners Forlag, ss. 54

*Pave Bonifacius VIII bulle om pavemakten fra 1302, i: Astås, Reidar (1968): *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie.* Oslo, Fabritius & Sønners Forlag, ss. 55

**Martin Luthers Lille Katekisme*, i: *Norsk Salmebok 2013. For kirke og hjem.* Stavanger: Eide Forlag, ss. 1265-1276

**Confessio Augustana*, i: Brunvoll, Arne (1972): *Den norske kirkes bekjennesskrifter.* Oslo: Lunde forlag, ss. 39-62

Spener, Phillip Jakob: *Pia Desideria*, i: *Hovedverker av den kristne litteratur.* Bind VIII, Fra pietismens tid. Oslo: Lutherstiftelsens forlag, ss. 51-84.

*Pontoppidan, Erik (1737/1981): *Sannhet til gudfryktighet.* Oslo: Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn, ss.185-201. [se www.bokhylla.no]

Utdrag fra John Wesleys dagbok for 24. mai 1738, i: Astås, Reidar (1968): *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie.* Oslo, Fabritius & Sønners Forlag, ss. 84-85

*To prekener av John Wesley. i: *Hovedverker av den kristne litteratur.* Bind X: Metodismen og Wesley. Oslo: Lutherstiftelsens forlag, ss. 122-137 og 170-192. [se www.bokhylla.no]

*William Carey (1792): Utdrag fra *An Enquiry into the Obligations of Christians to Use Means for the Conversion of the Heathens*, i: Astås, Reidar (1968): *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie.* Oslo, Fabritius & Sønners Forlag, ss. 83-87

*Hans Nielsen Hauge, *Om Religiøse Følelser og deres Værd*, i: Astås, Reidar (1968): *Arbeidsoppgaver og tekster til kirkehistorie.* Oslo, Fabritius & Sønners Forlag, ss. 125-126

Baptism, Eucharist and Ministry. Faith and Order Paper 111. World Council of Churches, Geneva, 1982, 38 sider. Finnes også tilgjengelig i norsk oversettelse. Dokumentet er tilgjengelig på:
https://www.oikoumene.org/sites/default/files/Document/FO1982_111_en.pdf

Felleserklæringen om rettferdiggjørelseslæren, 38 sider. Finnes tilgjengelig på:
https://kirken.no/globalassets/kirken.no/global/2014/dokumenter/felleserk_rettfgjorelsen_99_091.pdf

RLE1003N Kristen tro, etikk og livstolkning (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1003N
Emnenavn:	Kristen tro, etikk og livstolkning
Emnenavn nynorsk:	Kristen tru, etikk og livstolkning
Emnenavn engelsk:	Christian Belief, Ethics and Interpretation of Life
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000 (Grunnivå)
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Førsteamanuensis Arne Helge Teigen
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1003 7 stp. mot KRL103 10 stp. mot BMM1003
Hjelpemiddeliste ved eksamen:	Alle
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedpunktene i den kristne tro, med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen
- gjøre rede for sammenhengen mellom kristen trospraksis og sentrale punkter i den kristne troen.
- forklare sammenhengen mellom de forskjellige hovedpunktene i den kristne tro
- gjøre rede for noen av de viktigste tolkningene av de sentrale punktene i den kristne tro, slik dette kommer til uttrykk i andre konfesjoner enn den lutherske
- gjøre rede for hovedtrekkene i kristne etikken og kunne drøfte forholdet mellom allmenn etikk og kristen etikk
- gjøre rede for det etiske materiale i Bibelen og drøfte hvordan dette kan anvendes i etisk argumentasjon
- drøfte utvalgte emner fra områdeetikken

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- argumentere for dogmatiske og etiske oppfatninger og begrunne disse
- reflektere kritisk over egen forståelse av den kristne tro, fagets tematikk og utvikle sin kunnskap om kristen tro og livstolkning
- planlegge og gjennomføre undervisning om kristen tro og etikk i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnet består av temaområdene kristen troslære (dogmatikk) og kristen etikk og gir en første innføring i disse. Troslæren sikter på å gi en helhetsinnføring i den kristne tro, med utgangspunkt i den evangelisk-lutherske kristendomsforståelsen. Studentene skal tilegne seg kunnskap om kristen åpenbaringsforståelse, læren om Gud og frelsen, kirken og nådemidlene og hvordan dette kommer til uttrykk i kristen trospraksis. Undervisningen sikter på å gi en innsikt i forskjellige teologiske forklaringer på disse ulike temaene, slik at studentene settes i stand til å reflektere hvordan troslæren kan tenkes sammen i et større og helhetlig system.

Videre gir emnet en innføring i kristen etikk. Studentene skal tilegne seg kunnskap om det bibelske grunnlaget for etikken og kunne drøfte forholdet mellom kristen etikk og annen etikk. Det gis en innføring i det etiske materialet i Bibelen, og studentene skal kunne drøfte hvordan Bibelen kan danne grunnlaget for en kristen livstolkning. Det gis også en innføring i enkelte emner fra områdeetikken, der en drøfter mulige konsekvenser av bibelmaterialet og det kristne menneskesyn for livet i familie og samfunn.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster, samt lyd eller bildeopptak av forelesninger. Leksjonene kan også inneholde ulike frivillige selvtester og oppgaver. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at ca. 60 % av tiden går til troslære og ca. 40 % av tiden går til etikk.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved semesterstart.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav to uker før eksamensdato:

- Få godkjent et angitt antall innsendingsoppgaver og/eller kunnskapstester. Antall og type arbeidskrav blir kunngjort ved semesterstart.

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

Heiene, Gunnar og Thorbjørnsen, Svein Olaf (2011): *Kristen etikk – en innføring*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 13-232.

Stott, John (2006): *Issues Facing Christians Today*. 4th ed. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, ss. 23-70, 442-499.

Teigen, Arne Helge (2008): *Innføring i kristen tro*. Oslo: FMH-forlaget, 300 sider.

Og enten:

Brunvoll, Arve (1972 eller senere utgaver): *Den norske kirkes bekjennesskrifter*. Oslo: Lunde forlag, 150 sider.

eller:

* Mæland, Jens-Olav (red.) (1985): *Konkordieboken. Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennesskrifter*. Oslo: Lunde Forlag, ss. 15-59; 277-295.

RLE1004N Verdensreligionene (10 stp./ECTS)

Emnekode:	RLE1004N
Emnenavn:	Verdensreligionene
Emnenavn nynorsk:	Verdsreligionane
Emnenavn engelsk:	World Religions
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Studiepoengreduksjon:	10 stp. mot RLE1004 8 stp. mot KRL104
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Hjelpemidler ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2018

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for hovedtrekkene ved utvalgte religionsteorier og religioners plass og funksjon i samfunnet.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved østlige religioner med særlig vekt på hinduismens og buddhismens historie, gudsforestillinger, lære og ritualer.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved jødedommens historie, tro, moderne retninger og festkalender.
- gjøre rede for antisemittismens historie med vekt på forholdet mellom kirke og jødedom i middelalderen og antisemittismen i Europa i moderne tid.
- gjøre rede for islam med særlig vekt på Muhammeds liv og lære samt islams videre utbredelse og historie.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved muslimsk tro og praksis med vekt på sunniislam.
- gjøre rede for hovedtrekkene i muslimsk tro og praksis slik de kommer til uttrykk i ulike bevegelser i islam, med hovedvekt på islamisme, sufisme og folkeislam.
- gjøre rede for hvordan ulike muslimske bevegelser kommer til uttrykk i en spesifikk kulturell og geografisk kontekst.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om aktuelle religionsteorier og verdensreligionene slik at dette belyser en problemstilling
- planlegge og gjennomføre undervisning om verdensreligionene i ulike kirkelige og undervisningsmessige sammenhenger

Emnets innhold:

Emnet gir en grunnleggende innføring i de store verdensreligionene. De ulike verdensreligionene, jødedommen, islam og østlige religioner skal studeres ut fra et historisk perspektiv og deres respektive tros- og atferdsformer. Videre gir emnet en grunnleggende innføring i religionsteorier og drøfter religionenes rolle og funksjon i det moderne samfunnet.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at ca. 10 % av tiden går til religionsteori, ca. 40 % av tiden går til hinduisme og buddhisme, ca. 20 % av tiden går til jødedom og 30 % av tiden går til islam.

I tilknytning til emnet arrangerer høgskolen et femukers studieopphold til enten Asia eller Øst-Afrika. Formålet med studieturen er å gi studentene innblikk i lokal religionspraksis og kultur. Det gis undervisning under studieturen. Studieturen til Asia vil ha et særlig fokus på buddhismen, mens studieturen til Øst-Afrika har et særlig fokus på islam. Høgskolen kunngjør i begynnelsen av høstsemesteret hvilket område/land studieturen planlegges og studentene må påberegne en ekstra utgift i tilknytning til studieturen. Denne turen er frivillig.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved semesterstart.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav to uker før eksamensdato:

- Få godkjent to innsendingsoppgaver som hver er på 1000 ord.

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

*Neegaard, Gunnar (red.) (2006): *Logos og Dharma. Religioner, livssyn og etikk*. Bergen: Fagbokforlaget, ss. 17-40.

Gilhus, Ingvild S. og Mikaelsson, Lisbeth (2007): *Hva er religion*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 17-66, 86-112, 130-145.

Jacobsen, Knut A. og Thelle, Notto R. (2008): *Hinduismen og buddhismen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, ss. 37-330.

Opsal, Jan (2016): *Lydighetens vei. Islams veier til vår tid*. Oslo: Universitetsforlaget (3. utg.), ss. 11-232, 251-263, 289-305.

Rian, Dagfinn og Eidhamar, Levi G. (1999): *Jødedommen og islam*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, ss. 16-108.

RLE1006N Livssyn og KRLE-didaktikk (10 stp/ECTS)

Emnekode:	RLE1006N
Emnenavn:	Livssyn og KRLE-didaktikk
Emnenavn nynorsk:	Livssyn og KRLE-didaktikk
Emnenavn engelsk:	Worldviews and CREE-didactics
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000
Undervisningssemester:	Vårsemesteret
Emneansvarlig:	Førstelektor II Margunn Serigstad Dahle
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	Ingen
Studiepoengreduksjon:	10 stp mot RLE1006 5 stp mot TM2506 2 stp mot KRL104 5 stp mot KRL105-101 (KRL105-101 reduseres alltid) 3 stp mot KRL110-114 (KRL110-114 reduseres alltid) 4 stp mot KRL121-114 (KRL121-114 reduseres alltid) 2 stp mot KRL120-121 3 stp mot KRL121-121
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Hjelpemidler ved eksamen:	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2020

Læringsmål:**Kunnskap**

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- definere livssynsbegrepet.
- gjøre rede for sekulariseringsbegrepet og sekulariseringsprosesser og drøfte forholdet mellom sekularisering og religiøsitet i det moderne samfunnet.
- gjøre rede for hovedtrekkene ved de sekulære livssynene humanisme, naturalisme, eksistensialisme og marxisme.
- gjøre rede for hovedtrekkene for bevegelsene okkultisme, teosofi, nypaganisme, ufologi, scientologi og nyreligiøsitet, det siste med bakgrunn i hinduismen.
- gjøre rede for aspekter ved religiøsitet og livssyn i moderne ungdomskultur.
- gjøre rede for kristendomsfagets planhistorie, begrunnelse og målsetting i norsk skole.
- gjøre rede for hovedmålene og innholdet i gjeldende læreplaner for KRLE-faget.
- gjøre rede for og drøfte ulike perspektiver ved undervisning i KRLE med hensyn til elev- og lærerforutsetninger og til arbeidsmetoder.
- gjøre rede for fortellingsdidaktikkens innhold og funksjon i KRLE-faget.

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff om religionsdidaktiske og livssynsmessige problemstillinger og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling
- planlegge undervisning i KRLE i samsvar med gjeldende læreplaner
- drøfte særskilte yrkesetiske utfordringer knyttet til religions- og livssynsundervisning i et samfunn preget av flerkulturelt og livssynsmessig mangfold
- formidle sentralt fagstoff om livssynsteori og religionsdidaktikk som teorier, problemstillinger og løsninger i relevant format

Emnets innhold:

Emnet er todelt og gir en innføring i livssynsfaget og KRLE-didaktikk. I livssynsundervisningen blir det gitt en innføring i livssynsbegrepet og hovedtrekkene i virkelighetsforståelsen, menneskesynet og etikken i de mest sentrale sekulære livssynene. Videre blir det gitt en innføring i ulike særtrekk ved nyreligiøse livssyn og ulike nyreligiøse bevegelser. Ulike aspekter ved religiøsitet slik den fremstår i ungdomskulturen blir også introdusert.

Den andre hoveddelen av emnet gir en innføring i religions- og livssynsdidaktikk. Kristendoms-/religionsfagets historiske plass i norsk skole og læreplanens målsettinger, begrunnelse og hovedmål blir særlig drøftet. Videre blir elevforutsetninger, som moralsk og kognitiv utvikling presentert. Didaktikken drøfter særlig ulike aspekter ved religionsundervisningen og bruk av fortellingsdidaktikk og estetiske perspektiver i ulike typer undervisningsmetoder.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at ca. 40 % av tiden går til livssyn og cirka 40 % av tiden går til religions- og livssynsdidaktikk. Inkludert i dette er nettbasert veiledning på arbeidskrav. Cirka 20 % av tiden knyttes til nettbasert veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven, inkludert respons på obligatorisk utkast til oppgaven

Vurdering og eksamen:

Arbeidskrav:

For å kunne bli vurdert i emnet, må følgende arbeidskrav være godkjent innen to uker før eksamensdato:

- To innsendingsoppgaver på 1000 ord (+/- 10%) i henholdsvis livssyn og KRLE-didaktikk.
- Leverer utkast til prosjektoppgave innen oppsatt frist, for veiledning.

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighets- type	Omfang	Kommentar
Prosjektoppgave	1	semester	4000 ord (+/- 10 %), forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste teller ikke med.	Kombinerer livssyn og KRLE-didaktikk

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av prosjektoppgaven. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

Livssyn:

Aadnanes, Per M. (2012): *Livssyn* (4 utg.). Oslo: Universitetsforlaget, ss. 11-74 og 130-291. (224 sider)

Kvalvaag, Robert W. (2003): *Det guddommelige jeg. Nyreligiøsitet og religiøse strømninger i moderne ungdomskultur*. Bergen: Fagbokforlaget, ss. 71-85 og 125-135. (24 sider)

KRLE-didaktikk:

Breidlid, Halldis og Nicolaisen, Tove (2001): *I begynnelsen var fortellingen*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 19-75 og 139-278.

Sødal, Helje Kringlebotn (red.) (2009): *Religions- og livssyndidaktikk. En innføring*. 4. utg. Kristiansand: Høyskoleforlaget, ss. 11-189.

Utdanningsdirektoratet: *Læreplan for religion, livssyn og etikk*. (Innfases f.o.m. høsten 2020):

Dokumentet finnes på: <https://data.udir.no/kl06/v201906/laereplaner-lk20/RLE01-03.pdf>

Utdanningsdirektoratet: *Læreplan for religion, livssyn og etikk. 1-10*. 10 sider. (Utfases f.o.m. høsten 2020). Dokumentet finnes også på: <https://www.udir.no/kl06/RLE1-02>.

RLE1008N Etikk i religionene og nyreligiøsitet (10 stp/ECTS)

Emnekode:	RLE1008N
Emnenavn:	Etikk i religionene og nyreligiøsitet
Emnenavn nynorsk:	Etikk i religionane og nyreligiøsitet
Emnenavn engelsk:	Religious Ethics and Alternative Spirituality
Studiepoeng:	10
Nivå:	1000
Status:	Obligatorisk emne
Undervisningssemester:	Høstsemesteret
Undervisningssted:	Oslo
Emneansvarlig:	Førstemanuensis
Obligatoriske forkunnskaper:	Ingen
Anbefalte forkunnskaper:	RLE1004N
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengsreduksjon:	5 stp mot RLE2003 5 stp mot TM2506
Hjelpemidler ved eksamen	Alle hjelpemidler tillatt
Gjelder fra:	1. august 2013

Læringsmål

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for etiske fellestrekk mellom de store verdensreligionene
- gjøre rede for etisk særstoff i de ulike religionene
- drøfte hvorvidt etikk i de ulike religionene representerer et felles etisk fundament
- drøfte hvordan etikk i religionene kan representere et utgangspunkt for dialog og samhandling
- gjøre rede for den nyreligiøse utvikling i Norge, fra 1970-årene og fremover
- drøfte hvordan de nyreligiøse bevegelser i Norge kan forklares i lys av særnorske og globale religiøse endringer
- gjøre rede for hvordan kirken har forholdt seg til det nyreligiøse mangfoldet

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- begrunne og forklare egne oppfatninger av fagets problemstillinger
- vurdere og begrunne etikk i religionene i et komparativt perspektiv
- reflektere kritisk over ulike problemstillinger knyttet til den moderne nyreligiøsiteten.
- planlegge og gjennomføre undervisning om etikk i religionene og nyreligiøsitet i ulike undervisningsmessige sammenhenger.

Emnets innhold:

Emnets første del presenterer fellestrekk og særtrekk ved de store verdensreligionene i et komparativt perspektiv. Det legges vekt på temaer i skjæringspunktet mellom religion, kultur og menneskerettigheter. Videre drøfter emnet hvorvidt det eksisterer et felles etisk fundament i religionene. Det legges særlig vekt på spørsmålet om hvordan etisk fellesstoff i religionene kan representere et utgangspunkt for dialog og samhandling både globalt og nasjonalt.

Emnets andre del gir en bred presentasjon av de nyreligiøse bevegelser, slik disse har utviklet seg i rammen av den sosiale og kulturelle kontekst fra 1970-tallet frem til vår tid. Det vil bli særlig fokusert på hvordan ulike nyreligiøse bevegelsene har fremtrådt i norsk sammenheng og hvordan disse kan ses i lys av globale endringer. Man vil i særlig grad drøfte hvordan kirken har forholdt seg til disse ulike nyreligiøse retningene.

Organisering og arbeidsmåter:

Studiet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger. Tidsbruken i emnet er fordelt slik at 50 % av tiden går til etikk i religionene og 50 % av tiden går til nyreligiøsitet.

Vurdering og eksamen:

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innleveringer blir kunngjort ved semesterstart.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav to uker før eksamensdato:

- Få godkjent en innsendingsoppgave på 750 ord, hvor studenten skriver om en konkret etisk problemstilling og viser hvordan to-tre religioner forholder seg til dette spørsmålet.
- Delta i en diskusjon i Canvas hvor man drøfter om det er noe felles etisk fundament i religionene og ha minst to innlegg i samtalen.
- Lage en film/lydspor på 5-7 minutter med presentasjon av en nyreligiøs bevegelse*.
- Se og gi tilbakemelding (hverandrevurdering) på en medstudents innleverte film/lydspor.

Ved «ikke godkjent» får studenten én ny mulighet i samme semester.

* Arbeidskravet kan gjennomføres som et gruppeprosjekt med 2-4 personer i gruppen. Filmen/lydsporets lengde må da tilsvare 5-7 minutter per person i gruppen. Gruppen må levere en signert logg som dokumenterer den enkeltes bidrag. Alle studentene i gruppen må presentere i filmen/lydsporet.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype	Merknad
Muntlig eksamen på nett eller på campus	25	minutter	Ingen forberedelsestid

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av den muntlige eksamen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Pensum merket med * tilgjengelig i kompendium som er tilgjengelig på emnets nettside.

*Bexell, Göran och Carl-Henric Grenholm (1997): *Teologisk etik – En introduktion*. Stockholm: Verbum, ss. 13-68.

Bucar, E. og Barbara Barnett (2005): *Does Human Rights Need God?* Grand Rapids: Eerdmans, ss. 25-103, 135-155, 205-224.

Henriksen, Jan-Olav og Kathrin Pabst (2013): *Uventet og ubedt. Paranormale erfaringer i møte med tradisjonell tro*. Oslo: Universitetsforlaget, ss 11-188.

*Romarheim, Arild (2011): "Nyåndelig folkereligiøsitet," i: Engelsviken, Tormod, Og Olsen, Rolv og Thelle, Notto R. (2011): *Nye guder for hvermann? Femti år med alternativ spiritualitet*. Trondheim: Tapir forlag, ss. 41-60.

*Wentzel Wolfe R., and Christine E. Gudorf (eds.) (1999): *Ethics and World Religions. Cross-Cultural Case Studies*. Maryknoll, New York: Orbis Books, ss. 23-41, 64-107.

*Østnor, Lars. (red.) (1995). *Mange religioner - én etikk?* Oslo: Universitetsforlaget, ss. 11-96, 215-236.

*Aadnanes, Per M. (2008): *Gud for kvarmann. Kyrkja og den nye religiøsiteten*. Oslo: Universitetsforlaget, ss. 24-188 og 220-308.